NORAKSTS
Lieta Nr.A42508908
A05131-10/42

SPRIEDUMS
Latvijas tautas vārdā

Rēzeknē 2010.gada 1.martā

Administratīvā rajona tiesa šādā sastāvā:
tiesnesis M.Šļakota,

piedaloties pieteicējam *J.K.*, atbildētāja Latvijas Republikas pusē pieaicinātās iestādes Korupcijas novēršanas un apkarošanas biroja pilnvarotajai pārstāvei *K.G.*,
atklātā tiesas sēdē izskatīja administratīvo lietu, kas ierosināta pēc *J.K.* pieteikuma par Korupcijas novēršanas un apkarošanas biroja 2008.gada 9.janvāra lēmuma Nr.1/281 atcelšanu.

Aprakstošā daļa

[1] Korupcijas novēršanas un apkarošanas birojs (turpmāk – KNAB) 2008.gada 9.janvārī pieņēma lēmumu Nr.1/281 „Par valstij nodarīto zaudējumu atlīdzināšanu" (turpmāk – Lēmums), ar kuru nolēma lūgt *J.K.* (turpmāk arī – pieteicējs) labprātīgi atlīdzināt valstij nodarītos zaudējumus, kas nodarīti, pārkāpjot valsts noteiktos ierobežojumus un prettiesiski gūstot ienākumus un mantiskos labumus kopsummā Ls 856,09 apmērā un pārskaitīt minētos zaudējumus līdz 2008.gada 15.februārim Finanšu ministrijas kontā.

Lēmums pamatots ar šādiem argumentiem.

[1.1] Zaudējumus veido:

1) lauksaimniecības pakalpojumu kooperatīvajā sabiedrībā „*/Nosaukums/*" (turpmāk – KS „*/Nosaukums/*") gūtie ienākumi Ls 218,59 (neto) laika periodā no 2005.gada 4.augusta līdz 2007.gada 1.decembrim.

2) */novads/* novada domes 2006.gada 28.decembrī veiktā samaksa Ls 637,50 apmērā zemnieku saimniecībai „*/Nosaukums/*" (turpmāk – z/s „*/Nosaukums/*") saskaņā ar z/s „*/Nosaukums/*" 2006.gada 1.decembrī izrakstīto preču pavadzīmi-rēķinu HN-VII Nr.264835.

[1.2] *J.K.* laika periodā no 2005.gada 12.janvāra līdz Lēmuma pieņemšanas brīdim pildīja */amats/* amata pienākumus */novads/* novada domē un laika periodā no 2005.gada 3.augusta līdz Lēmuma pieņemšanas brīdim pildīja valdes locekļa pienākumus */novads/* novada domes kapitālsabiedrībā SIA „*/Nosaukums/*".

Saskaņā ar Interešu konflikta novēršanas likuma 4.panta pirmās daļas 15. un 19.punktiem, pašvaldības domes (padomes) */amats/* amats un pašvaldības kapitālsabiedrības valdes locekļa amats ir uzskatāmi par valsts amatpersonas amatiem. Tādējādi pieteicējam kā valsts amatpersonai bija saistoši likumā „Par interešu konflikta novēršanu valsts amatpersonu darbībā" (turpmāk – Interešu konflikta novēršanas likums) noteiktie ierobežojumi un aizliegumi.

Pārbaudē konstatēts, ka pieteicējs, būdams valdes loceklis */novads/* novada domes kapitālsabiedrībā SIA „*/Nosaukums/*" laika periodā no 2005.gada 3.augusta līdz Lēmuma pieņemšanas brīdim, ieņēma arī valdes locekļa amatu KS „*/Nosaukums/*".

Saskaņā ar Uzņēmumu reģistra 2007.gada 16.oktobrī sniegto informāciju (vēstule Nr.7-3-125764) KS „*/Nosaukums/*" īpašnieki ir z/s „*/Nosaukums/*", z/s „*/Nosaukums/*", z/s „*/Nosaukums/*", z/s „*/Nosaukums/*", z/s „*/Nosaukums/*", z/s

„*/Nosaukums/*” un z/s „*/Nosaukums/*”. Tādējādi KS „*/Nosaukums/*” nav uzskatāma par valsts vai pašvaldības institūciju Interešu konflikta novēršanas likuma 1.panta 8.punkta izpratnē.

Saskaņā ar KS „*/Nosaukums/*” 2007.gada 19.decembra sniegto informāciju *J.K.* laika periodā no 2005.gada 4.augusta līdz 2007.gada 1.decembrim ir guvis ienākumus Ls 218,59 (neto) apmērā.

Tādējādi, pieteicējs, savienojot valdes locekļa amatu */novads/* novada domes kapitālsabiedrībā SIA „*/Nosaukums/*” ar valdes locekļa amatu KS „*/Nosaukums/*”, neievēroja Interešu konflikta novēršanas likuma 7.panta piektās daļas 4.punktā pašvaldību kapitālsabiedrību valdes locekļiem noteiktos amata savienošanas ierobežojumus un gūstot ienākumus Ls 218,59 apmērā KS „*/Nosaukums/*” neievēroja minētā likuma 9.panta pirmajā daļā noteiktos ienākumu gūšanas ierobežojumus.

[1.3] Interešu konflikta novēršanas likuma 10.panta ceturtajā daļā noteikts, ka pašvaldību domju (padomju) deputāti nedrīkst būt tādas komercsabiedrības dalībnieki, akcionāri, biedri vai tādi individuālie komersanti, kas saņem attiecīgās pašvaldības pasūtījumus par iepirkumiem pašvaldības vajadzībām, finanšu līdzekļus, pašvaldības garantētus kredītus vai privatizācijas fonda līdzekļus, izņemot gadījumus, kad to piešķir atklāta konkursa rezultātā.

Veicot pārbaudi, tika konstatēts, ka */novads/* novada dome 2006.gada 14.novembrī ir noslēgusi līgumu ar z/s „*/Nosaukums/*” par šķeldas iegādi */novads/* novada domes vajadzībām.

Saskaņā ar Uzņēmumu reģistra 2007.gada 24.septembrī sniegto informāciju (vēstule Nr.7-3-115724) z/s „*/Nosaukums/*” īpašnieks ir pieteicējs *J.K.*.

Saskaņā ar */novads/* novada domes 2007.gada 6.februārī sniegto informāciju (vēstule Nr.1/680), z/s „*/Nosaukums/*” minēto pasūtījumu ir saņēmusi nevis atklāta konkursa, bet gan cenu aptaujas rezultātā.

Saskaņā ar z/s „*/Nosaukums/*” 2006.gada 1.decembrī izrakstīto preču pavadzīmi-rēķinu HN-VII Nr.264835 */novads/* novada domei ir piegādāta kurināmā šķelda Ls 637,20 vērtībā. Samaksu par minēto pakalpojumu sniegšanu z/s „*/Nosaukums/*” */novads/* novada dome ir veikusi 2006.gada 28.decembrī, ieskaitot norēķinu kontā Ls 637,50 apmērā.

Ņemot vērā minēto *J.K.*, būdams vienīgais īpašnieks z/s „*/Nosaukums/*”, kas saņēma pasūtījumu par iepirkumu pašvaldības vajadzībām Ls 637,50 apmērā bez atklāta konkursa, neievēroja likuma „Par interešu konflikta novēršanu valsts amatpersonu darbībā” 10.panta ceturtajā daļā noteiktos komercdarbības ierobežojumus.

[1.4] Par minēto pārkāpumu izdarīšanu 2007.gada 7.novembrī *J.K.* tika sastādīts administratīvā pārkāpuma protokols RD Nr.000322 un 2007.gada 12.novembrī pieņemts lēmums administratīvā pārkāpuma lietā Nr.870/1-24/165. Pieteicējs saukts pie administratīvās atbildības pēc Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa (turpmāk – LAPK) 166.^{30}panta un sodīts ar naudas sodu Ls 110 apmērā.

Pieteicējs minēto lēmumu administratīvā pārkāpuma lietā nav apstrīdējis un lēmums ir stājies spēkā.

[1.5] Pieņemot 2007.gada 12.novembra lēmumu administratīvā pārkāpuma lietā, *J.K.* tika informēts par Interešu konflikta novēršanas likuma 30.panta noteikumiem, saskaņā ar kuriem par minētā likuma pārkāpumiem valsts amatpersonai iestājas arī civiltiesiskā atbildība.

KNAB atbilstoši Interešu konflikta novēršanas likuma 30.panta 2.^{1}daļai izvērtēja pienākuma atmaksāt ienākumus, kas gūti pārkāpjot šajā likumā noteiktos ierobežojumus, samērīgumu ar administratīvā pārkāpuma rezultātā nodarīto kaitējumu valsts pārvaldes kārtībai. Tika konstatēts, ka 2007.gada 12.novembrī, pieņemot lēmumu administratīvā pārkāpuma lietā Nr.870/1-24/165 saskaņā ar LAPK 32.pantu, tika izvērtēts pārkāpuma raksturs un sabiedriskā bīstamība, pārkāpēja personība, viņa vainas pakāpe, mantiskais stāvoklis un atbildību mīkstinošie un pastiprinošie apstākļi.

Piemērotā naudas soda apmērs (Ls 110), kad par LAPK 166.[30] pantā paredzētajiem pārkāpumiem ir noteikts naudas sods no 50 līdz 250 latiem, norāda uz izdarītā pārkāpuma smagumu un kaitējumu valsts un sabiedrības interesēm.

Pieteicējs kā pašvaldības deputāts ir tautas vēlēta valsts amatpersona. Piedaloties vēlēšanās un balsojot par deputātiem, tauta balso par personām, kuras darbosies tautas (sabiedrības) interesēs nevis savās personiskajās un mantiskajās interesēs. *J.K.* kā z/s „*/Nosaukums/*" īpašnieks, piedaloties pašvaldības rīkotajā iepirkumā pašvaldības vajadzībām un saņemot pasūtījumu no pašvaldības Ls 637,50 apmērā, ir pārkāpis Interešu konflikta novēršanas likuma 10.panta ceturtajā daļā pašvaldības deputātiem noteiktos komercdarbības ierobežojumus. Šāda pašvaldības */amats/ J.K.* rīcība ir pretrunā arī ar Interešu konflikta novēršanas likuma 2.pantā noteikto likuma mērķi, jo *J.K.* šajā gadījumā pieļāva personiskās un mantiskās ieinteresētības ietekmi uz savu kā pašvaldības */amats/* darbību un rīkojās nevis pašvaldības un sabiedrības interesēs, bet gan savās personīgajās un mantiskajās interesēs, tādējādi būtiski mazinot sabiedrības uzticēšanos valsts amatpersonas darbībai.

Vienlaikus *J.K.* kā pašvaldības kapitālsabiedrības valdes loceklis, savienojot minēto valsts amatpersonas amatu ar amatu KS „*/Nosaukums/*", kas saskaņā ar Interešu konflikta novēršanas likuma 7.panta piekto daļu viņam bija aizliegts, un nepaziņojot par to pašvaldībai, neveicināja savas kā valsts amatpersonas darbības atklātumu un, pieļaujot minētā likuma panta pārkāpumu, mazināja sabiedrības uzticēšanos valsts amatpersonu darbības likumībai, līdz ar to, radot kaitējumu valsts pārvaldes kārtībai.

Ņemot vērā minēto, pienākums atlīdzināt valstij ienākumus Ls 856,09 apmērā ir samērīgs ar administratīvā pārkāpuma rezultātā nodarīto kaitējumu.

[2] Pieteicējs vērsās Administratīvā rajona tiesā ar pieteikumu, kurā lūdza atcelt Lēmumu. Pieteikumā un tā papildinājumos norādīja šādus argumentus.

[2.1] Pieteicējs atzīst, ka saistībā ar šķeldas iepirkumu no z/s „*/Nosaukums/*" viņš nebija izpētījis Interešu konflikta novēršanas likuma prasības. Tomēr, minētās prasības bija jāzina arī */novads/* novada domes iepirkumu komisijai, kas pieņēma lēmumu par iepirkumu, un juristam, kas sagatavoja līgumu. Summā Ls 637,20 ietilpst valstij samaksātais pievienotās vērtības nodoklis Ls 97,20, uzņēmuma ienākuma nodoklis, sociālais nodoklis, kā arī darba alga, izejmateriālu iegāde, amortizācija. Peļņa sastāda ne vairāk kā 5 %. Pieteicējs nav ļaunprātīgi krāpis valsti, jo piegādāto šķeldu izmantoja siltuma ieguvei un apgādāja valsts un pašvaldības iestādes, skolu, informācijas centru, pagasta pārvaldi, bibliotēku un kultūras namu.

[2.2] Interešu konflikta novēršanas likuma 10.panta ceturtā daļa paredz ierobežojumus deputātiem, kas ir komercreģistrā ierakstītas komercsabiedrības dalībnieki, akcionāri, biedri vai individuālie komersanti. Pieteicējs ir z/s „*/Nosaukums/*" īpašnieks. Saskaņā ar likuma „Par individuālo (ģimenes) uzņēmumu un zemnieka vai zvejnieka saimniecību" 6.pantu zemnieku saimniecība jāreģistrē Latvijas Republikas Uzņēmuma reģistrā un zemnieku saimniecība nav komercsabiedrība vai individuālais komersants. Tādēļ uz zemnieku saimniecības valdes locekļiem neattiecas Interešu konflikta novēršanas likuma 10.panta ceturtajā daļā noteiktie ierobežojumi.

[2.3] */novads/* novada domes kapitālsabiedrība SIA „*/Nosaukums/*" bija neizdevies pašvaldības veidojums, kas tika veidots, lai sniegtu komunālos pakalpojumus. Ar 2006.gada 30.jūnija lēmumu tika apstiprināta */novads/* novada komunālo pakalpojumu daļa, struktūra un algu likmes. Šī daļa pārņēma tehniku, darbiniekus un materiālās vērtības pēc pieņemšanas-nodošanas aktiem, bet SIA „*/Nosaukums/*" darbība tika pārtraukta un kapitālsabiedrības priekšsēdētājam bija 15 dienu laikā jāpaziņo Uzņēmumu reģistram par valdes locekļu darbības pārtraukšanu.

KS „*/Nosaukums/*" ir zemnieku kooperatīvā sabiedrība un nav nekāda valsts organizācija, nav arī komercsabiedrība vai individuālais komersants un tādēļ uz tās

valdes locekļiem neattiecas Interešu konflikta novēršanas likuma 10.panta ceturtajā daļā noteiktie ierobežojumi.

No KS „*/Nosaukums/*" saņemtajiem Ls 218,59 arī nomaksāti visi nodokļi.

[2.4] Pieņemot Lēmumu nav ņemti vērā Interešu konflikta novēršanas likuma 30.panta $2.^1$ daļas nosacījumi, saskaņā ar kuriem valsts amatpersonu pilnībā vai daļēji atbrīvo no to ienākumu un mantisko labumu atmaksas, kuri gūti, pārkāpjot šajā likumā noteiktos ierobežojumus, ja pienākums atmaksāt ienākumus un mantiskos labumus nav samērīgs ar administratīvā pārkāpuma rezultātā radīto kaitējumu valsts pārvaldes kārtībai.

[3] Tiesai iesniegtajā rakstveida paskaidrojumā KNAB neatzina pieteikumu, norādot šādus papildus argumentus.

[3.1] Administratīvā pārkāpuma lietā Nr.870/1-24/165 pieņemtais 2007.gada 12.novembra lēmums netika apstrīdēts un 2008.gada 14.janvārī *J.K.* samaksāja ar minēto lēmumu uzlikto naudas sodu Ls 110 apmērā. Tādējādi secināms, ka pieteicējs ir piekritis lēmumā konstatētajiem faktiem un tiesību normu interpretācijai.

Minētajā lēmumā tika konstatēts tiesību normu pārkāpums, savienojot valdes locekļa amatu */novads/* novada domes kapitālsabiedrībā SIA „*/Nosaukums/*" ar valdes locekļa amatu KS „*/Nosaukums/*" (pārkāpts Interešu konflikta novēršanas likuma 7.panta piektās daļas 4.punktā noteiktais ierobežojums) un gūstot ienākumus Ls 218,59 apmērā KS „*/Nosaukums/*" (pārkāpts Interešu konflikta novēršanas likuma 9.panta pirmajā daļā noteiktais ierobežojums).

Minētajā lēmumā konstatēts arī Interešu konflikta novēršanas likuma 10.panta ceturtajā daļā noteiktā komercdarbības ierobežojuma pārkāpums. Proti, pieteicējs bija vienīgais īpašnieks z/s „ */Nosaukums/*", kas saņēma pasūtījumu par iepirkumu pašvaldības vajadzībām Ls 637,50 apmērā bez atklāta konkursa.

[3.2] Interešu konflikta novēršanas likuma Pārejas noteikumu 4.punkts nosaka, ka ar terminiem „komersants", „individuālais komersants", „komercsabiedrība" un „kapitālsabiedrība" šajā likumā tiek saprasts arī uzņēmums un uzņēmējsabiedrība, bet ar terminu „komercdarbība" – arī uzņēmējdarbība likuma „Par uzņēmējdarbību" izpratnē.

Tā kā par uzņēmumu uzskatāms arī viena īpašnieka uzņēmums – individuālais uzņēmums, zemnieka un zvejnieka saimniecība, tad individuālais komersants Interešu konflikta novēršanas likuma izpratnē ir arī individuālais uzņēmums, zvejnieku un zemnieku saimniecība.

Līdz ar to Interešu konflikta novēršanas likumā noteiktie ierobežojumi ir attiecināmi arī uz z/s „*/Nosaukums/*" un uz pieteicēju kā tās vienīgo īpašnieku.

[3.3] *J.K.*, savienojot valdes locekļa amatu */novads/* novada domes kapitālsabiedrībā SIA „*/Nosaukums/* ar valdes locekļa amatu KS „*/Nosaukums/*", neievēroja Interešu konflikta novēršanas likuma 7.panta piektās daļas 4.punktā pašvaldību kapitālsabiedrību valdes locekļiem noteiktos amatu savienošanas ierobežojumus. Pieteikuma arguments par Interešu konflikta novēršanas likuma 10.panta ceturtās daļas piemērošanu neattiecas uz konkrēto pārkāpumu.

[3.4] Uz argumentu, ka z/s „*/Nosaukums/*" gūtā peļņa ir ne vairāk kā 5 % no rēķina summas, ka no minētās summas, kā arī no KS „*/Nosaukums/*" gūtajiem ienākumiem ir samaksāti visi nodokļi, KNAB norāda sekojošo. Administratīvā pārkāpuma lietā ir konstatētā *J.K.* kā valsts amatpersonas prettiesiska rīcība. Interešu konflikta novēršanas likuma 30.panta otrajā daļā ir ietverta likuma prezumpcija, proti, likumā ir ietverta konkrēta fakta prezumpcija – visi ienākumi un mantiskie labumi, kas gūti, pārkāpjot likumā noteiktos ierobežojumus, ir piekritīgi valstij un valstij nodarītais kaitējums vērtējams kā aizliegtā veidā gūtu ienākumu un mantisko labumu vērtība.

[3.5] KNAB priekšnieks izvērtēja iespēju atbrīvot *J.K.* no pienākuma atlīdzināt valstij nodarītos zaudējumus (Lēmuma 4.un 5.lapa) un atzina, ka pienākums atlīdzināt

valstij ienākumus Ls 856,09 apmērā ir samērīgs ar administratīvā pārkāpuma rezultātā nodarīto kaitējumu.

[4] Tiesas sēdē pieteicējs uzturēja pieteikumu uz tajā norādīto motīvu pamata.

Atbildētāja pārstāve pieteikumu neatzina uz Lēmumā un rakstveida paskaidrojumā tiesai norādīto argumentu pamata.

Motīvu daļa

[5] Tiesa, noklausoties lietas dalībnieku paskaidrojumus, izvērtējot lietas apstākļus un lietā esošos pierādījumus, secina, ka pieteikums ir daļēji pamatots un Lēmums ir atceļams daļā.

[6] Tiesa konstatē šādus faktiskos apstākļus.

[6.1] Lietā nepastāv strīds par to, ka *J.K.* laika periodā no 2005.gada 12.janvāra līdz Lēmuma pieņemšanas brīdim pildīja */amats/* amata pienākumus */novads/* novada domē un laika periodā no 2005.gada 3.augusta līdz Lēmuma pieņemšanas brīdim bija valdes loceklis */novads/* novada domes kapitālsabiedrībā SIA „*/Nosaukums/*".

[6.2] *J.K.* 2005.gada 11.aprīlī rakstveidā informēja */novads/* novada domi, ka ir z/s „*/Nosaukums/*" īpašnieks (*lietas 70.lapa*).

[6.3] Starp */novads/* novada domi kā pircēju un z/s „*/Nosaukums/*" kā pārdevēju 2006.gada 14.novembrī noslēgts līgums par šķeldas pirkumu saskaņā ar cenu aptaujā noteikto cenu un daudzumu (*lietas 12.-14.lapas*).

[6.4] Lietas materiālos atrodas 2006.gada 1.decembra z/s „*/Nosaukums/*" preču pavadzīme-rēķins HN-VII Nr.264835 par summu Ls 637,20, kas izrakstīts par kurināmās šķeldas pārdošanu saskaņā ar 2006.gada 14.novembra līgumu (*lietas 15.lapa*).

[6.5] Saskaņā ar 2006.gada 28.decembra maksājuma uzdevumu Nr.2113 */novads/* novada dome veica z/s „*/Nosaukums/*" samaksu par Ls 637,20 (*lietas 79.lapa*).

[6.6] Preiļu novada dome 2006.gada 30.jūnija sēdē (protokols Nr.11) pieņēma lēmumu par Komunālo pakalpojumu daļas struktūras un algu likmju apstiprināšanu (*lietas 17.-18.lapas*).

[6.7] *J.K.* 2007.gada 8.novembrī iesniedza */novads/* novada domē iesniegumu, kurā lūdz atbrīvot viņu no SIA „*/Nosaukums/*"" valdes locekļa pienākumiem (*lietas 19.lapa*). Iesniegums izskatīts */novads/* novada domes 2007.gada 13.novembra sēdē (protokols Nr.20) un *J.K.* ar 2007.gada 14.novembri atbrīvots no SIA „*/Nosaukums/*"" valdes locekļa pienākumiem (*lietas 20.lapa*).

[6.8] Saskaņā ar KS „*/Nosaukums/*" 2007.gada 19.decembra izziņu valdes priekšsēdētāja *J.K.* neto darba samaksa pēc nodokļu ieturēšanas no 2005.gada 4.augusta līdz 2007.gada 1.decembrim sastādīja Ls 218,59 (*lietas 45.lapa*).

[6.9] Saskaņā ar KS „*/Nosaukums/*" 2007.gada 30.oktobra rakstveida informāciju, *J.K.* pēc iecelšanas valdes locekļa amatā 2005.gada 3.augustā */novads/* novada domes kapitālsabiedrībā SIA „*/Nosaukums/*" nav lūdzis atbrīvot viņu no amata KS „*/Nosaukums/*".

[6.10] KNAB Valsts amatpersonu darbības kontroles nodaļas vadītājas v.i. 2007.gada 12.novembrī pieņēma lēmumu administratīvā pārkāpuma lietā Nr.870/1-24/1665, uzliekot *J.K.* administratīvo sodu Ls 110 apmērā par LAPK 166.^{30}pantā paredzētā pārkāpuma izdarīšanu (*lietas 47.-54.lapas*). *J.K.* 2008.gada 14.janvārī samaksāja soda naudu Ls 110 apmērā (*lietas 21.lapa*).

[7] Lietā nav strīda par to, ka pieteicējs laika periodā no 2005.gada 12.janvāra līdz Lēmuma pieņemšanas brīdim pildīja */amats/* amata pienākumus */novads/* novada

domē un laika periodā no 2005.gada 3.augusta līdz Lēmuma pieņemšanas brīdim bija valdes loceklis */novads/* novada domes kapitālsabiedrībā SIA „*/Nosaukums/*".

Saskaņā ar Interešu konflikta novēršanas likuma 4.panta pirmo daļu valsts amatpersonas ir arī pašvaldības domes (padomes) deputāts (15.punkts) un valsts vai pašvaldības kapitālsabiedrības padomes vai valdes loceklis (19.punkts).

Tādējādi uz pieteicēju kā valsts amatpersonu attiecās Interešu konflikta novēršanas likuma normas un tajās noteiktie ierobežojumi un aizliegumi.

[8] Interešu konflikta novēršanas likuma (redakcijā, kas bija spēkā Lēmuma pieņemšanas brīdī) 7.panta piektā daļa noteic, ka valsts un pašvaldību kapitālsabiedrību valžu un padomju locekļiem ir atļauts savienot valsts amatpersonas amatu tikai ar:

1) amatu, kuru viņi ieņem saskaņā ar likumu, Ministru kabineta noteikumiem un rīkojumiem;

2) amatu arodbiedrībā, biedrībā vai nodibinājumā, politiskajā partijā, politisko partiju apvienībā vai reliģiskajā organizācijā;

3) pedagoga, zinātnieka, ārsta, profesionāla sportista un radošo darbu, kā arī dienestu Zemessardzē, ja likumā nav noteikts citādi;

3^1) amatu kapitālsabiedrībā, kurā valsts vai pašvaldība ir dalībnieks, ja tas saistīts ar valsts vai pašvaldības interešu pārstāvēšanu šajā sabiedrībā, nerada interešu konfliktu un ir saņemta tās valsts amatpersonas vai koleģiālās institūcijas rakstveida atļauja, kura attiecīgo personu iecēlusi, ievēlējusi vai apstiprinājusi amatā;

3^2) amatu kapitālsabiedrībā, kurā valsts vai pašvaldības kapitālsabiedrība ir dalībnieks, ja tas saistīts ar valsts vai pašvaldības interešu pārstāvēšanu šajā sabiedrībā, nerada interešu konfliktu un ir saņemta tās valsts amatpersonas vai koleģiālās institūcijas rakstveida atļauja, kura attiecīgo personu iecēlusi, ievēlējusi vai apstiprinājusi amatā;

4) citu amatu valsts vai pašvaldības institūcijā, ja to savienošana nerada interešu konfliktu un ir saņemta tās valsts amatpersonas vai koleģiālās institūcijas rakstveida atļauja, kura attiecīgo personu iecēlusi, ievēlējusi vai apstiprinājusi amatā.

Saskaņā ar Interešu konflikta novēršanas likuma 9.panta pirmo daļu, valsts amatpersonai ir atļauts vienlaikus saņemt atalgojumu par valsts amatpersonas amata pienākumu pildīšanu un atalgojumu par tāda amata pienākumu, uzņēmuma līguma vai pilnvarojuma izpildi, kas tai nav aizliegts ar šo likumu vai citiem likumiem, kā arī gūt ienākumus no komercdarbības vai citiem ienākumu avotiem, kas tai nav aizliegti ar šo likumu vai citiem likumiem.

KNAB pārbaudē ir iegūti pierādījumi par to, ka pieteicējs, būdams valdes loceklis */novads/* novada domes kapitālsabiedrībā SIA „*/Nosaukums/*" laika periodā no 2005.gada 3.augusta līdz Lēmuma pieņemšanas brīdim, ieņēma arī valdes locekļa amatu KS „*/Nosaukums/*", kuras īpašnieki ir zemnieku saimniecības, un ir guvis ienākumus Ls 218,59 apmērā.

Tiesa konstatē, ka *J.K.* ir savienojis valdes locekļa amatu */novads/* novada domes kapitālsabiedrībā SIA „*/Nosaukums/*" ar tādu amatu, kas nav ietverts Interešu konflikta novēršanas likuma 7.panta piektās daļas amatu uzskaitījumā, kuru savienošana ir atļauta. Tādējādi KNAB pareizi konstatēja, ka *J.K.*, savienojot valdes locekļa amatu pašvaldības kapitālsabiedrībā ar valdes locekļa amatu KS „*/Nosaukums/*" ir pārkāpis Interešu konflikta novēršanas likuma 7.panta piektajā daļā noteiktos amatu savienošanas ierobežojumus. Tāpat pieteicējs, gūstot ienākumus Ls 218,59 apmērā KS „*/Nosaukums/*" ir pārkāpis Interešu konflikta novēršanas likuma 9.panta pirmo daļu, jo vienlaikus ir saņēmis atalgojumu par valsts amatpersonas amata pienākumu pildīšanu un atalgojumu par tāda amata pienākumu izpildi, kas pieteicējam nebija atļauta atbilstoši Interešu konflikta novēršanas likuma 7.panta piektajai daļai.

[8.1] Par nebūtisku tiesa atzīst pieteicēja argumentu, ka 2006.gada 30.jūnijā */novads/* novada domei apstiprinot */novads/* novada komunālo pakalpojumu daļas

struktūru un algu likmes, SIA „*/Nosaukums/*” darbība tika pārtraukta. Kā to atzīst tiesa, Interešu konflikta novēršanas likuma normu izpratnē ir pietiekami konstatēt atrašanos pašvaldības kapitālsabiedrības valdes locekļa amatā, kura savienošanas ierobežojums ir pārkāpts. Tas apstāklis, ka pašvaldības kapitālsabiedrības darbība faktiski tika pārtraukta, bet kapitālsabiedrība nebija likvidēta, neietekmē amatu savienošanas pārkāpuma konstatējumu.

[8.2] Konstatēto pārkāpumu neietekmē pieteicēja arguments, ka nav saskatāmas Interešu konflikta novēršanas likuma 10.panta ceturtās daļas pārkāpuma pazīmes, pieteicējam ieņemot valdes locekļa amatu KS „*/Nosaukums/*”. Konstatējot amatu savienošanas ierobežojuma pārkāpumu, KNAB ir secinājis, ka nav ievērota Interešu konflikta novēršanas likuma 7.panta piektā daļa un 9.panta pirmā daļa. Tieši minētās tiesību normas pamato Lēmumu daļā par valdes locekļa amata */novads/* novada domes kapitālsabiedrībā SIA „*/Nosaukums/*” neatļautu savienošanu ar valdes locekļa amatu KS „*/Nosaukums/*”.

[9] Saskaņā ar Interešu konflikta novēršanas likuma 10.panta ceturto daļu, pašvaldību domju (padomju) deputāti nedrīkst būt tādas komercsabiedrības dalībnieki, akcionāri, biedri vai tādi individuālie komersanti, kas saņem attiecīgās pašvaldības pasūtījumus par iepirkumiem pašvaldības vajadzībām, finanšu līdzekļus, pašvaldības garantētus kredītus vai privatizācijas fonda līdzekļus, izņemot gadījumus, kad to piešķir atklāta konkursa rezultātā.

Interešu konflikta novēršanas likuma Pārejas noteikumu 4.punktā noteikts, ka ar terminiem "komersants", "individuālais komersants", "komercsabiedrība" un "kapitālsabiedrība" šajā likumā tiek saprasts arī uzņēmums un uzņēmējsabiedrība, bet ar terminu "komercdarbība" – arī uzņēmējdarbība likuma "Par uzņēmējdarbību" izpratnē. Minētā norma pieņemta laikā, kad bija spēkā likums likuma "Par uzņēmējdarbību", kura 14.panta otrā daļa noteica, ka viena īpašnieka uzņēmums var būt arī zemnieka saimniecība.

Tātad, saskaņā ar Interešu konflikta novēršanas likuma 10.panta ceturto daļu pašvaldības domes deputāts nedrīkst būt, cita starp, tādas zemnieku saimniecības īpašnieks, kas saņem attiecīgās pašvaldības pasūtījumus par iepirkumiem pašvaldības vajadzībām, izņemot gadījumus, kad to piešķir atklāta konkursa rezultātā.

No KNAB konstatētajiem faktiem, ko apstiprina lietā esošie pierādījumi, izriet, ka */novads/* novada dome 2006.gada 14.novembrī noslēdza līgumu par šķeldas iegādi */novads/* novada domes vajadzībām ar z/s „*/Nosaukums/*”, kuras īpašnieks ir *J.K.*. Kā tas redzams no noslēgtā līguma teksta, kā arī no KNAB iegūtās informācijas, z/s „*/Nosaukums/*” pasūtījumu par preču iepirkumu saņēmusi cenu aptaujas rezultātā, bet nevis atklāta konkursa rezultātā.

Tādējādi *J.K.*, būdams */novads/* novada domes deputāts, vienlaicīgi ir bijis z/s „*/Nosaukums/*” īpašnieks, kas saņēma pašvaldības pasūtījumu par iepirkumu pašvaldības vajadzībām un pasūtījums nebija piešķirts atklāta konkursa rezultātā. Secināms, ka *J.K.* pārkāpa Interešu konflikta novēršanas likuma 10.panta ceturtajā daļā noteikto ierobežojumu.

[9.1] Nepamatots ir pieteicēja arguments, ka uz zemnieku saimniecības valdes locekļiem neattiecas Interešu konflikta novēršanas likuma 10.panta ceturtajā daļā noteiktie ierobežojumi. Kā norādīts iepriekš, no Interešu konflikta novēršanas likuma Pārejas noteikumu 4.punkta izriet, ka ierobežojumi attiecas arī uz uzņēmumiem likuma „Par uzņēmējdarbību” izpratnē.

[9.2] Tiesas ieskatā pieņemtā Lēmuma tiesiskumu neietekmē tas, ka ne */novads/* novada domes iepirkumu komisija, kas pieņēma lēmumu par iepirkumu, ne jurists, kas sagatavoja līgumu, nebrīdināja pieteicēju par Interešu konflikta novēršanas likuma pārkāpumu.

Saskaņā ar likuma „Par likumu un citu Saeimas, Valsts prezidenta un Ministru kabineta pieņemto aktu izsludināšanas, publicēšanas, spēkā stāšanās kārtību un spēkā esamību" 7.pantu, spēkā esošie likumi un Ministru kabineta noteikumi ir saistoši visā Latvijas teritorijā, un neviens nevar aizbildināties ar to nezināšanu. Likumu un Ministru kabineta noteikumu nezināšana neatbrīvo no atbildības.

Tādējādi, pieteicējam stājoties pašvaldības domes */amats/* amatā bija jāzina ar minēto amatu saistītie likumā noteiktie komercdarbības ierobežojumi. Kā z/s „*/Nosaukums/*" vienīgajam īpašniekam, pieteicējam bija jāzina, ka z/s „*/Nosaukums/*" slēdzot līgumu par iepirkumu pašvaldības vajadzībām, kas nav noslēgts atklāta konkursa rezultātā, tiek pārkāptas Interešu konflikta novēršanas likuma 10.panta ceturtās daļas prasības. Tas, ka trešās personas nav brīdinājušas pieteicēju par Interešu konflikta novēršanas likuma pārkāpumu, neatbrīvo viņu no atbildības.

[10] Interešu konflikta novēršanas likuma 30.panta otrajā daļā noteikts, ka ienākumi un mantiskie labumi, kas gūti, pārkāpjot šajā likumā noteiktos ierobežojumus, vai proporcionāls to pieaugums ir piekritīgi valstij, prezumējot, ka, pārkāpjot valsts noteiktos ierobežojumus un prettiesiski gūstot ienākumus vai mantiskos labumus, valsts amatpersona ir nodarījusi tādu kaitējumu valsts pārvaldības kārtībai, kas ir novērtējams mantiskā izteiksmē un ir proporcionāls aizliegtā veidā gūtu ienākumu, mantisko labumu un īpašuma vai mantas pieauguma vērtībai.

Tātad, valsts pārvaldības kārtībai nodarītais zaudējumu apmērs tiek prezumēts kā līdzvērtīgs aizliegtā veidā iegūtā ienākuma vērtībai.

[10.1] Tiesa konstatē, ka nosakot pieteicēja pienākumu atlīdzināt valstij nodarītos zaudējumus, KNAB pamatoti kā zaudējumus norādīja KS „*/Nosaukums/*" gūtos pieteicēja ienākumus.

Lēmums daļā, ar kuru noteikts pienākums atlīdzināt pieteicēja gūtos ienākumus KS „*/Nosaukums/*" valdes locekļa amatā Ls 218,59 apmērā ir tiesisks un pamatots. Šādu ienākumu apmēru apliecina KS „*/Nosaukums/*" 2007.gada 19.decembra izziņa (*lietas 45.lapa*).

[10.2] Saskaņā ar likuma „Par individuālo (ģimenes) uzņēmumu un zemnieka vai zvejnieka saimniecību" I nodaļu „Likumā lietoti termini", zemnieka saimniecība ir individuālais uzņēmums, kas ražo lauksaimniecības produkciju, izmantojot speciāli šim mērķim galveno ražošanas līdzekli – zemi. Savukārt individuālais uzņēmums ir tiesību subjekts, kas izveidots vienas fiziskās personas īpašuma organizēšanai, lai veiktu saimniecisko darbību šajā likumā un citos normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā. Tātad, ienākums, ko saņēmusi zemnieku saimniecība, ir uzskatāms par vienas fiziskās personas – zemnieku saimniecības īpašnieka – īpašumā gūtu ienākumu.

Tādējādi KNAB pamatoti noteikusi pieteicēja pienākumu atlīdzināt valstij nodarītos zaudējumus, kurus veido naudas summa, ko */novads/* novada dome samaksājusi pieteicēja īpašumā esošajai z/s „*/Nosaukums/*".

Vienlaicīgi tiesa no lietas materiāliem konstatē, ka KNAB kļūdaini norādījis saskaņā ar 2006.gada 1.decembrī izrakstīto preču pavadzīmi-rēķinu HN-VII Nr.264835 z/s „*/Nosaukums/*" samaksāto summu, kas saskaņā ar preču pavadzīmi-rēķinu (*lietas 15.lapa*) un 2006.gada 28.decembra maksājuma uzdevumu Nr.2113 (*lietas 79.lapa*) ir Ls 637,20, bet Lēmumā norādīta Ls 637,50. Līdz ar to, Lēmums ir nepamatots daļā par zaudējumu apmēru, kas pārsniedz ar lietas materiālos esošajiem pierādījumiem apstiprinātos zaudējumus un tādēļ šajā daļā – par zaudējumu summu Ls 0,30 apmērā – Lēmums ir atceļams.

[11] Tiesa par nebūtisku atzīst pieteicēja argumentu, ka peļņa no z/s „*/Nosaukums/*" darījuma ar */novads/* novada domi nepārsniedz 5 % no darījuma summas, kā arī no KS „*/Nosaukums/*" saņemtās Ls 218,59 arī samaksāti visi nodokļi.

Tiesa uzskata, ka nosakot zaudējumu apmēru, KNAB pamatoti vadījās no Interešu konflikta novēršanas likuma 30.panta otrās daļas, saskaņā ar kuru valsts pārvaldības kārtībai nodarītais zaudējumu apmērs tiek prezumēts kā līdzvērtīgs aizliegtā veidā iegūtā ienākuma vērtībai.

Tiesas ieskatā minētā tiesību norma nenoteic, ka valsts pārvaldības kārtībai nodarītos zaudējumus veido tikai šā likumā ierobežojumu pārkāpuma rezultātā gūtā peļņa, t.i. tikai tā ienākumu daļa, kas paliek, ja atskaita izdevumus. Interešu konflikta novēršanas likuma 30.panta otrās daļas izpratnē valsts pārvaldības kārtībai nodarītos zaudējumus veido visa aizliegtā veidā gūtu ienākumu, mantisko labumu un īpašuma vai mantas pieauguma vērtība.

[12] Saskaņā ar Interešu konflikta novēršanas likuma 30.panta 2.[1]daļu, šā panta otrā daļa nav piemērojama gadījumos, ja amatu savienošana ir pieļaujama, saņemot šā likuma 7.panta piektās daļas 4.punktā, 5.[1]daļas 4.punktā, sestās daļas 3.punktā un astotajā daļā minētās amatpersonas (institūcijas) rakstveida atļauju, bet valsts amatpersona rakstveida atļauju nav lūgusi un šāda amatu savienošana nav radījusi interešu konfliktu. Citos gadījumos valsts amatpersonu pilnībā vai daļēji atbrīvo no to ienākumu un mantisko labumu atmaksas, kuri gūti, pārkāpjot šajā likumā noteiktos ierobežojumus, ja pienākums atmaksāt ienākumus un mantiskos labumus nav samērīgs ar administratīvā pārkāpuma rezultātā radīto kaitējumu valsts pārvaldes kārtībai.

Tiesa nekonstatē Interešu konflikta novēršanas likuma 30.panta 2.[1]daļas pirmajā teikumā noteiktos apstākļus, proti, ka amatu savienošana konkrētajā gadījumā būtu pieļaujama, saņemot šā likuma 7.panta piektās daļas 4.punktā, 5.[1]daļas 4.punktā, sestās daļas 3.punktā un astotajā daļā minētās amatpersonas (institūcijas) rakstveida atļauju. Likuma normas neparedz valdes locekļa amata pašvaldības kapitālsabiedrībā savienošanu ar algotu valdes locekļa amatu privātā kooperatīvajā sabiedrībā, saņemot rakstveida atļauju.

Līdz ar to, KNAB bija jāizvērtē, vai pieteicējs ir pilnībā vai daļēji atbrīvojams no ienākumu un mantisko labumu atmaksas, atbilstoši Interešu konflikta novēršanas likuma 30.panta 2.[1]daļas otrajam teikumam.

Tiesas vērtējumā KNAB ir izvērtējis pienākuma atmaksāt ienākumus un mantiskos labumus samērīgumu ar administratīvā pārkāpuma rezultātā radīto kaitējumu valsts pārvaldes kārtībai un izvērtējumu ir atspoguļojis Lēmuma pamatojumā.

Ar KNAB Valsts amatpersonu darbības kontroles nodaļas vadītājas v.i. 2007.gada 12.novembra lēmumu administratīvā pārkāpuma lietā Nr.870/1-24/1665, *J.K.* uzlikts administratīvais sods Ls 110 apmērā par LAPK 166.[30]pantā paredzētā pārkāpuma izdarīšanu. Lēmums nav apstrīdēts un ir stājies spēkā. Tiesa atzīst, ka administratīvā pārkāpuma lietā pieteicējam uzliktais naudas sods nesasniedz vidējo sankcijas ietvara apmēru, jo saskaņā ar LAPK 166.[30]pantu, valsts amatpersonai uzliekams naudas sods no Ls 50 līdz Ls 250, atņemot tiesības ieņemt valsts amatpersonas amatus vai bez tā. Tomēr, minētais nenozīmē, ka konkrētajos apstākļos pienākuma uzlikšana atlīdzināt mantiskā izteiksmē novērtējamu kaitējumu valsts pārvaldības kārtībai Ls 855,79 apmērā (ņemot vērā sprieduma [10.2] punkta secinājumu par zaudējuma aprēķina nepareizību par Ls 0,30) nebūtu samērīga ar administratīvā pārkāpuma rezultātā radīto kaitējumu. Tiesa atzīst par pamatotu iestādes vērtējumu, ka pieteicējs, būdams tautas vēlēta amatpersona, pieļāva personiskās un mantiskās ieinteresētības ietekmi uz savu kā pašvaldības */amats/* darbību, jo kā z/s „*/Nosaukums/*" īpašnieks piedalījās pašvaldības rīkotajā iepirkumā pašvaldības vajadzībām un saņēma pasūtījumu Ls 637,20 apmērā. Tādējādi pieteicējs būtiski mazināja sabiedrības uzticēšanos valsts amatpersonas darbībai. Savukārt savienojot valsts amatpersonas amatu kā pašvaldības kapitālsabiedrības valdes loceklis ar amatu KS „*/Nosaukums/*" un nepaziņojot to pašvaldībai, pieteicējs neveicināja savas kā valsts amatpersonas darbības atklātumu.

Tiesas ieskatā Lēmuma pamatojumā ietvertie lietderības apsvērumi attaisno pieteicējam uzlikto pienākumu, jo tie parāda, ka iestāde ir samērojusi indivīda un sabiedrības intereses un vērtējuma rezultātā tiesa nekonstatē krasas novirzes no sabiedrībā, tiesību zinātnē un praksē pieņemtajiem vērtējumiem. Lietderības apsvērumu saturs atbilst Interešu konflikta novēršanas likuma 2.pantā noteiktajam likuma mērķim – nodrošināt valsts amatpersonu darbību sabiedrības interesēs, novēršot jebkuras valsts amatpersonas, tās radinieku vai darījumu partneru personiskās vai mantiskās ieinteresētības ietekmi uz valsts amatpersonas darbību, veicināt valsts amatpersonu darbības atklātumu un atbildību sabiedrības priekšā, kā arī sabiedrības uzticēšanos valsts amatpersonu darbībai.

[13] Saskaņā ar APL 126.panta pirmo daļu, ja pieteikums pilnībā vai daļēji apmierināts, tiesa piespriež no atbildētāja par labu pieteicējam viņa samaksāto valsts nodevu.

Tā kā Lēmums ir atceļams daļā par zaudējumu apmēra noteikšanu Ls 0,30 apmērā par z/s „*/Nosaukums/*" gūtajiem ienākumiem, ir jāpiemēro APL 126.panta pirmā daļa un no atbildētāja par labu pieteicējam piespriežama pieteicēja samaksātā valsts nodeva Ls 10 apmērā (*lietas 27.lapa*).

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Administratīvā procesa likuma 126.panta pirmo daļu, 246.-251.pantu, 289.-290.pantu un 291.panta pirmo daļu, Administratīvā rajona tiesa

nosprieda

Daļēji apmierināt *J.K.* pieteikumu.

Atcelt Korupcijas novēršanas un apkarošanas biroja 2008.gada 9.janvāra lēmumu Nr.1/281 no tā pieņemšanas dienas daļā par valstij nodarīto zaudējumu apmēra noteikšanu Ls 0,30 (nulle latu, 30 santīmu) apmērā un pienākuma uzlikšanu *J.K.* labprātīgi atlīdzināt valstij nodarītos zaudējumus minētajā apmērā.

Pārējā daļā pieteikumu noraidīt.

Piespriest no Latvijas Republikas par labu *J.K.* samaksāto valsts nodevu Ls 10 (desmit latu) apmērā.

Spriedumu var pārsūdzēt Administratīvajā apgabaltiesā divdesmit dienu laikā no sprieduma sastādīšanas dienas, iesniedzot apelācijas sūdzību Administratīvās rajona tiesas Rēzeknes tiesu namā.

Spriedums sastādīts 2010.gada 1.martā.

Tiesnesis /paraksts/ M.Šļakota

NORAKSTS PAREIZS
Administratīvās rajona tiesas
tiesnesis_____ M.Šļakota
Rēzeknē, 2010.gada 1.martā